Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►B ►C1 **NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,**

annettu 17 päivänä toukokuuta 2011,

unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta ◄

(2011/344/EU)

(EUVL L 159, 17.6.2011, s. 88)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2011/541/EU, annettu 2 päivänä syyskuuta 2011	L 240	8	16.9.2011
►M2	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2011/683/EU, annettu 11 päivänä lokakuuta 2011	L 269	32	14.10.2011
►M3	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2012/92/EU, annettu 14 päivänä joulukuuta 2011	L 46	40	17.2.2012
►M4	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2012/224/EU, annettu 29 päivänä maaliskuuta 2012	L 115	21	27.4.2012
►M5	Neuvoston täytäntöönpanoasetus 2012/409/EU, annettu 10 päivänä heinäkuuta 2012	L 192	12	20.7.2012
►M6	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2012/658/EU, annettu 9 päivänä lokakuuta 2012	L 295	14	25.10.2012
►M7	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2013/64/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2012	L 26	30	26.1.2013
►M8	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2013/323/EU, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2013	L 175	47	27.6.2013
►M9	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2013/703/EU, annettu 19 päivänä marraskuuta 2013	L 322	31	3.12.2013
►M10	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2014/197/EU, annettu 18 päivänä helmikuuta 2014	L 107	61	10.4.2014
►M11	Neuvoston täytäntöönpanopäätös 2014/234/EU, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2014	L 125	75	26.4.2014

Oikaistu:

►C1 Oikaisu, EUVL L 178, 10.7.2012, s. 15 (2011/344/EU)

▼B
▼C1

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,

annettu 17 päivänä toukokuuta 2011,

unionin Portugalille myöntämästä rahoitustuesta

▼B

(2011/344/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Portugalin rahoitusmarkkinoihin on viime aikoina kohdistunut kasvavia paineita, mikä luo enenevästi huolta Portugalin julkisen talouden kestävyydestä. Nykyisellä kriisillä on ollut huomattava vaikutus myös julkiseen talouteen, mikä johti lopulta siihen, että valtionvelkakirjojen korkoerot kasvoivat jyrkästi. Luottoluokituslaitosten alennettua Portugalin joukkovelkakirjojen luokitusta useaan otteeseen maa ei pystynyt enää hankkimaan uutta rahoitusta julkisen talouden kestävyyden kanssa sopusoinnussa olevin ehdoin. Samaan aikaan ulkomaisesta rahoituksesta erityisesti euroalueella hyvin riippuvaiselle pankkisektorille kävi entistä mahdottomammaksi saada markkinarahoitusta.

(2) Koska poikkeuksellinen tilanne, johon hallitus ei ole voinut vaikuttaa, oli aiheuttanut Portugalissa vakavia taloudellisia ja rahoituksellisia häiriöitä, Portugali pyysi 7 päivänä huhtikuuta 2011 virallisesti rahoitustukea Euroopan unionilta, niiltä jäsenvaltioilta, joiden rahayksikkö on euro, ja Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) tavoitteenaan tukea luottamuksen palauttamiseen tähtäävää toimenpideohjelmaa, mahdollistaa talouden paluu kestävään kasvuun sekä turvata rahoitusvakaus Portugalissa, euroalueella ja unionissa. Portugalin hallitus ja komission, IMF:n ja Euroopan keskuspankin (EKP) yhteinen edustus pääsivät 3 päivänä toukokuuta 2011 yhteisymmärrykseen laajasta, vuoden 2014 puoliväliin jatkuvasta kolmivuotisesta toimenpideohjelmasta, joka olisi vahvistettava talous- ja finanssipolitiikasta tehdyssä yhteisymmärryspöytäkirjassa sekä erityisiä talouspoliittisia ehtoja koskevassa yhteisymmärryspöytäkirjassa. Kaksi suurinta oppositiopuoluetta tuki tätä toimenpideohjelmaa.

([1]) EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.

▼B

(3) Portugalin komissiolle ja neuvostolle toimittaman ohjelmaluonnoksen talous- ja rahoitussopeutusohjelmaksi, jäljempänä ’ohjelma’, tavoitteena on palauttaa luottamus valtiontalouteen ja pankkisektoriin sekä tukea kasvua ja työllisyyttä. Ohjelmaan sisältyy kattavia toimia kolmella alueella. Ensinnäkin perusteellisilla, etupainotteisilla rakenneuudistuksilla pyritään edistämään potentiaalista kasvua, luomaan työpaikkoja ja parantamaan kilpailukykyä (muun muassa fiskaalisella devalvaatiolla). Ohjelmaan sisältyvät erityisesti työmarkkinoiden, tuomioistuinjärjestelmän, verkkotoimialojen sekä asunto- ja palvelusektorin uudistukset talouden kasvupotentiaalin lujittamiseksi, kilpailukyvyn parantamiseksi ja talouden sopeutuksen helpottamiseksi. Toiseksi siihen sisältyy uskottava ja tasapainoinen julkisen talouden vakauttamisstrategia, jota tuetaan toteuttamalla rakenteellisia julkisen talouden toimia sekä tehostamalla julkisen talouden harjoittamaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien ja valtion omistamien yritysten valvontaa, jotta julkisen talouden bruttovelka suhteessa BKT:hen saataisiin kääntymään vakaaseen laskuun keskipitkällä aikavälillä. Viranomaiset ovat sitoutuneet supistamaan alijäämän 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2013. Kolmanneksi ohjelmaan sisältyy pääomapohjan vahvistamiseen ja pankkien taseiden sopeutukseen perustuva rahoitussektorin strategia, mukaan lukien markkinaperusteiset mekanismit, joita tuetaan suojajärjestelyin, rahoitusalan turvaamiseksi siltä varalta, että sopeutus tapahtuu hallitsemattomasti.

(4) Komission nykyisten ennusteiden mukaan BKT:n nimelliskasvu (-1,2 % vuonna 2011, -0,5 % vuonna 2012, 2,5 % vuonna 2013 ja 3,9 % vuonna 2014) ja julkisen talouden tavoitteet johtavat siihen, että velka suhteessa BKT:hen kasvaa 101,7 prosenttiin vuonna 2011, 107,4 prosenttiin vuonna 2012, 108,6 prosenttiin vuonna 2013 ja 107,6 prosenttiin vuonna 2014. Velka suhteessa BKT:hen vakaantuisi näin ollen vuonna 2013, minkä jälkeen se ryhtyisi alenemaan olettaen, että alijäämää saadaan jatkossakin supistettua. Velkadynamiikkaan vaikuttavat useat talousarvion ulkopuoliset rahoitustoimet, joiden odotetaan kasvattavan velkaa suhteessa BKT:hen 1¾ prosenttiyksikköä vuonna 2011 ja ¾ prosenttiyksikköä vuosittain ajanjaksolla 2012–2014. Toimiin sisältyvät huomattavat rahoitusomaisuuden hankintatoimet, erityisesti mahdollinen pankkien pääomapohjan vahvistaminen ja valtion omistamien yritysten rahoitustoimet (½ prosenttia suhteessa BKT:hen vuosittain ajanjaksolla 2011–2014). Toisaalta yksityistämisestä saatavilla tuloilla, joiden määrä on yhteensä noin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2013 asti, tuetaan velan supistamista.

(5) Komission yhdessä EKP:n ja IMF:n tekemien arvioiden mukaan Portugali tarvitsee rahoitusta yhteensä 78 miljardia (78 000 miljoonaa) euroa kesäkuusta 2011 vuoden 2014 puoliväliin saakka. Julkisen talouden merkittävistä sopeutustoimista huolimatta valtiontalouden rahoituskuilu saattaa olla 63 miljardia euroa ohjelmakaudella. Oletuksena on, että keskipitkät ja pitkäaikaiset lainat eivät ole mahdollisia ennen vuoden 2013 ensimmäistä puoliskoa. Portugalin oletetaan pystyvän uusimaan osan olemassa olevista lyhytaikaisista lainoistaan, mutta ohjelmaan sisältyy myös rahoituspuskuri sen varalta, että rahoitusta koskevasta komission perusskenaariosta poiketaan yllättäen. Portugalia kannustetaan ylläpitämään ja sopeuttamaan rahoitusmarkkinatoimiaan markkinoille pääsyn ja luottamuksen lisäämiseksi. Ohjelmaan sisältyvä rahoitusalaa koskeva strategia, jolla luottamus Portugalin pankkijärjestelmään pyritään palauttamaan kestävältä perustalta, edellyttää, että pankkiryhmien rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen

▼B

suhdeluku (Core tier 1) saadaan nostettua 9 prosenttiin viimeistään vuoden 2011 lopussa ja 10 prosenttiin viimeistään vuoden 2012 lopussa ja että se säilyy sen jälkeen tällä tasolla. Tarvittavan pääoman tarjoamiseksi ohjelmaan sisältyy pankkitukijärjestelmä, jonka suuruus on enintään 12 miljardia euroa, siltä varalta, ettei markkinaperusteisia ratkaisuja löydetä. Käytännössä rahoituksen tarve voi kuitenkin jäädä huomattavasti pienemmäksi erityisesti, jos markkinaolosuhteet kohenevat huomattavasti eikä pankkisektorille aiheudu tuntuvia tappioita ohjelmakaudella.

(6) Ohjelma on tarkoitus rahoittaa ulkoisista lähteistä saatavalla rahoituksella. Unioni myöntäisi Portugalille tukea enintään 52 miljardia euroa Euroopan rahoituksenvakautusmekanismista (ERVM), joka perustettiin asetuksella (EU) N:o 407/2010, ja Euroopan rahoitusvakausvälineestä. Lisäksi Portugali on pyytänyt IMF:ltä laajennetun rahoitusjärjestelyn mukaista 23,742 miljardin erityisnosto-oikeuden (26 miljardin euroa 5 päivän toukokuuta 2011 valuuttakurssilla) lainaa. Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin tuki olisi myönnettävä samankaltaisin ehdoin ja edellytyksin kuin IMF:n tuki. Komission olisi hallinnoitava unionin rahoitustukea.

(7) Neuvoston olisi tarkasteltava Portugalin talouspolitiikkaa säännöllisesti.

(8) Portugalin kanssa sovitut erityiset talouspoliittiset ehdot olisi vahvistettava erityisiä talouspoliittisia ehtoja koskevassa yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä ’yhteisymmärryspöytäkirja’. Yksityiskohtaiset rahoitusehdot olisi vahvistettava lainanjärjestelysopimuksessa.

(9) Komission olisi yhteistyössä EKP:n kanssa tarkistettava säännöllisin väliajoin, että tukeen liittyvät talouspoliittiset ehdot täyttyvät. Tarkastukset tehdään tarkastuskäynteinä ja Portugalin viranomaisten säännöllisen raportoinnin perusteella.

(10) Komission olisi annettava ohjelman koko täytäntöönpanon ajan ohjausta ja teknistä apua yksittäisillä osa-alueilla.

(11) Unionin rahoitustuella rahoitettujen toimien on oltavan unionin politiikan mukaisia ja noudatettava unionin lainsäädäntöä. Rahoituslaitoksia tukevat toimet on toteutettava unionin kilpailusääntöjä noudattaen.

(12) Tuki olisi myönnettävä ohjelman menestyksellisen täytäntöönpanon tukemiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

▼M8

1. Unioni myöntää Portugalille lainan, jonka määrä on enintään 26 miljardia euroa ja keskimääräinen erääntymisaika enintään 19,5 vuotta. Lainajärjestelyn yksittäisten osaerien erääntymisaika voi olla enintään 30 vuotta.

▼M11

2. Rahoitustuki on saatavilla kolmen vuoden ja kuuden viikon ajan ensimmäisestä tämän päätöksen voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.

▼M1

3. Komissio asettaa unionin rahoitustuen Portugalin käyttöön enintään 14 erässä. Kukin erä voidaan nostaa yhdellä kerralla tai useammassa osaerässä. Ensimmäisessä erässä kunkin osaerän erääntymisaika voi olla pidempi kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäiserääntymisaika. Tällöin seuraavien osaerien erääntymisajat on vahvistettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäiserääntymisaika saavutetaan, kun kaikki erät on nostettu.

▼B

4. Ensimmäinen erä annetaan käyttöön lainajärjestelysopimuksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeen. Myöhempien lainaerien ehtona on komission yhteistyössä EKP:n kanssa tekemä myönteinen tarkastelu, jonka mukaan Portugali noudattaa tämän päätöksen ja yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisia yleisiä talouspoliittisia ehtoja.

▼M2

5. Portugalin on maksettava unionin myöntämän rahoituksen kustannukset kustakin osaerästä.

▼B

6. Lisäksi Portugalilta peritään asetuksen (EU) N:o 407/2010 7 artiklassa tarkoitetut kustannukset.

7. Lainan rahoittamiseksi on tarvittaessa sallittua käyttää harkitusti koronvaihtosopimuksia korkeinta luottoluokkaa olevien osapuolten kanssa ja aikaistaa varainhankintaa.

8. Komissio päättää seuraavien erien suuruudesta ja käyttöön antamisesta. Komissio päättää osaerien suuruudesta.

▼M8

9. Komissio voi Portugalin pyynnöstä pidentää erän tai osaerän erääntymisaikaa sillä ehdolla, että 1 kohdassa vahvistettua enimmäiserääntymisaikaa noudatetaan. Komissio voi jälleenrahoittaa kyseistä tarkoitusta koskevan lainanottonsa kokonaan tai osittain. Kaikki ennakkoon lainaksi otetut määrät pidetään sillä EKP:n tilillä, jonka komissio on avannut rahoitustuen hallinnointia varten.

▼B

2 artikla

1. Komissio hallinnoi tukea ottaen huomioon Portugalin sitoumukset.

2. Komissio sopii yhteistyössä EKP:n kanssa Portugalin viranomaisten kanssa rahoitustukeen liittyvistä 3 artiklan mukaisista erityisistä talouspoliittisista ehdoista. Nämä ehdot on vahvistettava 1 kohdassa tarkoitettujen sitoumusten mukaisesti yhteisymmärryspöytäkirjassa, jonka komissio ja Portugalin viranomaiset allekirjoittavat. Yksityiskohtaiset rahoitusehdot on vahvistettava komission kanssa tehtävässä lainanjärjestelysopimuksessa.

▼B

3. Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin (vähintään neljännesvuosittain) yhteistyössä EKP:n kanssa, että tukeen liittyvät talouspoliittiset ehdot täyttyvät, ja raportoi tästä talous- ja rahoituskomitealle ennen kunkin lainaerän maksamista. Portugalin viranomaisten on tehtävä täysimääräistä yhteistyötä komission ja EKP:n kanssa ja annettava niiden käyttöön kaikki tätä varten tarvittavat tiedot. Komissio ilmoittaa talous- ja rahoituskomitealle lainanoton mahdollisesta jälleenrahoituksesta tai rahoitusehtojen muuttamisesta.

4. Portugalin on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön makrotalouden vakauttamiseksi lisätoimenpiteitä, jos tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen tukiohjelman voimassaoloaikana. Portugalin viranomaisten on kuultava komissiota ja EKP:tä ennen tällaisten lisätoimenpiteiden hyväksymistä.

3 artikla

1. Hyväksytään Portugalin viranomaisten laatima luonnos talous- ja rahoitussopeutusohjelmaksi, jäljempänä ’ohjelma’.

2. Kukin ensimmäistä erää seuraava erä maksetaan sillä edellytyksellä, että ohjelma on pantu täytäntöön tyydyttävästi ja erityisesti että yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettuja erityisiä talouspoliittisia ehtoja noudatetaan. Näihin kuuluvat erityisesti tämän artiklan 4–8 kohdassa säädetyt toimenpiteet.

▼M8

3. Julkisen talouden alijäämä ei saa ylittää 5,9:ää prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2011, 5,0:ä prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012, 5,5:ä prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013 ja 4:ää prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Tätä alijäämää laskettaessa huomioon ei oteta hallituksen laatimaan rahoitusalan strategiaan sisältyvien pankkien tukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Julkisen talouden vakauttamisen on perustuttava laadukkaisiin pysyviin toimenpiteisiin ja heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kohdistuvan vakauttamisvaikutuksen minimointiin.

4. Portugalin on toteutettava 5–8 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet ennen kunkin kyseessä olevan vuoden päättymistä; vuosien 2011–2014 tarkat määräajat täsmennetään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Portugalin on oltava valmis toteuttamaan lisää vakauttamistoimenpiteitä saavuttaakseen alijäämätavoitteet koko ohjelmakauden ajan.

▼B

5. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2011 loppuun mennessä yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

▼M3

a) Vuoden 2011 julkisen talouden alijäämätavoitteen saavuttamiseksi on toteutettava poikkeustoimenpide. Pankkien eläkerahastojen siirtämisestä valtion sosiaaliturvajärjestelmään saatuja omaisuuseriä ei pidä käyttää Portugalin julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä haittaavalla tavalla.

▼M3

b) Portugalin on hyväksyttävä toimenpiteitä julkisen talouden hoidon lujittamiseksi. Portugalin on toteutettava uudessa julkisen talouden kehystä koskevassa laissa säädetyt toimenpiteet, joihin sisältyvät muun muassa keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehyksen laatiminen ja riippumattoman finanssipoliittisen neuvoston perustaminen. Julkisen talouden kehystä paikallisella ja alueellisella tasolla on lujitettava huomattavasti erityisesti esittämällä tärkeimmät vaihtoehdot paikallisen ja alueellisen tason rahoituslakien muuttamiseksi siten, että ne vastaavat julkisen talouden kehystä koskevan lain vaatimuksia. Portugalin on tehostettava julkista taloutta koskevaa raportointia ja seurantaa sekä lujitettava talousarvion toteutukseen liittyviä sääntöjä ja menettelyjä. Portugalin hallituksen on valmisteltava maksurästien toteamiseksi ja hoitamiseksi strategian sekä suunnitelman siitä, miten ja milloin maksurästit vakaantuvat, sekä tutkii eri vaihtoehtoja maksurästien hoitamiseksi. Hallitus ei tee sopimuksia uusista julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksista ennen kuin ohjelmassa ennakoidun, voimassa olevia julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskevan tutkimuksen tulokset sekä ehdotetut oikeudelliset ja institutionaaliset uudistukset ovat käytettävissä.

▼M1

c) Portugalin on jatkettava työmarkkinoiden toiminnan tehostamista erityisesti toteuttamalla toimenpiteitä työsuhdeturvalainsäädännön, palkanmuodostuksen ja aktiivisen työmarkkinapolitiikan uudistamiseksi.

▼B

d) Energia-alalla Portugalin on toteutettava toimenpiteitä helpottaakseen pääsyä Iberian niemimaan kaasumarkkinoille ja edistääkseen niiden perustamista sekä tarkasteltava uudelleen sähköntuotannon tuki- ja korvausjärjestelmiä. Muilla verkkotoimialoilla, erityisesti liikenteen, televiestinnän ja postipalvelujen alalla, Portugalin on toteutettava lisätoimenpiteitä kilpailun ja joustavuuden edistämiseksi.

▼M3

e) Portugalin on jatkettava talouden avaamista kilpailulle. Portugalin hallituksen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei Portugalin valtio tai mikään julkinen elin tee osakkeenomistajan ominaisuudessa sopimuksia, jotka voivat estää pääomien vapaata liikkuvuutta tai vaikuttaa yritysten taloudelliseen ohjaukseen. Uuden yksityistämislain on myös noudatettava pääoman vapaan liikkuvuuden periaatteita eikä siinä saa säätää erioikeuksien myöntämisestä tai sallimisesta valtiolle. Kilpailulainsäädäntöä on tarkistettava tavoitteena kilpailusääntöjen täytäntöönpanon nopeuttaminen ja tehostaminen.

▼B

f) Liiketoimintaympäristön kilpailukyvyn parantamiseksi ja julkisten menojen tehokkuuden parantamiseksi Portugalin on parannettava julkisiin hankintoihin sovellettavia käytäntöjä ja sääntöjä.

▼**M1**

g) Portugalin on toteutettava toimenpiteitä, joilla parannetaan valtion omistamien yritysten tehokkuutta ja kestävyyttä keskus-, alue- ja paikallishallinnon tasolla. Portugalin on laadittava kattava valtion omistamia yrityksiä koskeva strategia-asiakirja, jossa tarkastellaan tariffirakennetta ja palveluntarjontaa, ja suunnitelma luottotarpeiden vähentämiseksi vuodesta 2012 alkaen. Portugalin on pantava edelleen täytäntöön suunnitelmia, joilla vähennetään toimintakustannuksia keskimäärin vähintään 15 prosenttia valtion omistamissa yrityksissä, jotka toimivat keskushallinnon tasolla, terveydenhuoltoalaa lukuun ottamatta, ja laadittava vastaava suunnitelma, jota sovelletaan alue- ja paikallishallinnon tasolla toimiviin valtion omistamiin yrityksiin.

▼**M3**

h) Portugalin on valmisteltava Madeiran autonomisen alueen kanssa ohjelman mukainen rahoitusjärjestely. Siihen asti kun kyseisestä järjestelystä päästään sopimukseen ja se pannaan täytäntöön Madeiran autonomisen alueen talousarviossa, Portugalin on seurattava tiiviisti Madeiran autonomisen alueen talousarvion toteutumista, sen on keskeytettävä määrärahasiirrot valtiolta Madeiran autonomisen alueen hallitukselle eikä se saa ottaa vastatakseen Madeiran autonomisen alueen hallituksen ja sen omistamien yritysten uutta kaupallista tai rahoitusvelkaa taikka vakuuksia, jotka eivät ole valtiovarainministeriön hyväksymiä.

▼**M6**

6. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2012 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

a) Julkisen talouden alijäämä ei saa ylittää 5,0:tä prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Portugalin on jatkettava julkisen talouden kehityksen tarkkaa seurantaa ja pantava täytäntöön politiikan lisämukautukset vuoden 2012 tavoitteen saavuttamiseksi. Tässä tarkoituksessa Portugalin on vuoden 2012 alijäämätavoitteen saavuttamisen varmistamiseksi jäädytettävä osa vuoden 2012 talousarviomäärärahoista, jotka on varattu vielä käynnistämättä oleviin investointihankkeisiin, korotettava arvokiinteistöistä suoritettavia leimaveroja, korotettava sijoitustuloihin sovellettavia verokantoja, aikaistettava sosiaalietuuksiin vaikuttavien joidenkin vuoden 2013 talousarviotoimenpiteiden toteuttamista sekä toteutettava lisätoimenpiteitä säästöjen aikaansaamiseksi välituotekäytössä ja muiden tulojen kasvattamiseksi.

b) Portugalin on pyrittävä vuonna 2012 vähentämään menoja vähintään 6,8 miljardilla eurolla, myös alentamalla julkisen sektorin palkkojan ja vähentämällä sen työpaikkoja, leikkaamalla eläkkeitä, toteuttamalla kattava keskushallinnon uudelleenjärjestely, poistamalla päällekkäisyydet ja muunlaisen tehottomuuden, vähentämällä valtion omistamiin yrityksiin tehtäviä tulonsiirtoja, järjestelemällä uudelleen ja vähentämällä kuntien ja piirien lukumäärää, tekemällä leikkauksia koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla, alentamalla alue- ja paikallisviranomaisille tehtäviä tulonsiirtoja sekä alentamalla pääomamenoja ja muita menoja ohjelman mukaisesti.

c) Tulopuolella Portugalin on toteutettava toimenpiteitä, joiden kokonaisvaikutus on vähintään 3 miljardia euroa, myös laajentamalla alvmääräytymisperusteita vähentämällä vapautuksia ja tarkistamalla luettelot tavaroista ja palveluista, joihin sovelletaan alennettua, keskimääräistä ja korkeampaa kantaa, korottamalla valmisteveroja, laajentamalla veropohjaa yhtiö- ja henkilötuloverotuksessa vähentämällä verovähennyksiä ja erityisjärjestelmiä, varmistamalla eläkkeisiin ja ansiotuloihin sovellettavien henkilötuloverovähennysten lähentyminen ja muuttamalla kiinteistöverotusta vähentämällä vapautuksia huomattavasti. Näitä toimenpiteitä on täydennettävä toteuttamalla toimia veronkierron, petosten ja epävirallisen talouden torjumiseksi.

▼M6

d) Portugalin on jatkettava toimenpiteiden toteuttamista julkisen talouden hoidon lujittamiseksi. Sen on toteutettava uudessa julkisen talouden kehystä koskevassa laissa säädetyt toimenpiteet, joihin sisältyy muun muassa keskipitkän aikavälin julkisen talouden kehyksen laatiminen. Julkisen talouden kehystä paikallisella ja alueellisella tasolla on lujitettava huomattavasti erityisesti yhdenmukaistamalla asianomaisia rahoituslakeja julkisen talouden kehystä koskevan lain vaatimuksia vastaaviksi. Portugalin on tehostettava julkista taloutta koskevaa raportointia ja seurantaa sekä lujitettava talousarvion toteutukseen liittyviä sääntöjä ja menettelyjä. Portugalin hallituksen on sovellettava strategiaa maksurästien toteamiseksi ja niiden hoitamiseksi ja tehostettava sitoumusten valvontaa koskevan lain täytäntöönpanoa uusien maksurästien syntymisen estämiseksi. Portugalin on pantava täytäntöön uusi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskeva oikeudellinen ja institutionaalinen kehys. Yhtään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutta ei saa käynnistää ennen kuin uusi kehys on täysin valmis. Kansainvälisen tarkastusyrityksen toteuttaman tutkimuksen perusteella Portugalin on huomattavaa julkisen talouden etua saadakseen, velkataakan minimoidakseen ja hallituksen sitoumusten kestävän vähenemisen varmistaakseen laadittava yksityiskohtainen strateginen suunnitelma, joka on täysin sopusoinnussa voimassa olevan unionin lainsäädännön ja julkisia hankintoja koskevan lain kanssa. Portugalin on annettava laki, jolla säännellään valtion omistamien yritysten perustamista ja toimintaa keskus-, alue- ja paikallishallinnon tasolla.

e) Portugalin on sovellettava uutta lainsäädäntöä paikallishallinnon yksikköjen uudelleenorganisoimiseksi ja niiden lukumäärän vähentämiseksi huomattavasti. Muutosten on tultava voimaan seuraavan paikallisvaalikauden alussa. Lisäksi Portugalin on lisättävä toimia julkisen sektorin toiminnan tehostamiseksi vähentämällä yksiköitä ja parantamalla tehtävänjakoa kaikilla hallitustasoilla.

f) Portugalin on syvennettävä tulojen hallinnointia koskevaa uudistusta vahvistamalla vero- ja tullihallinnon ”Autoridade Tributária e Aduaneira” ja sosiaaliturva-alan tulojen keräämisestä vastaavien yksiköiden välisiä yhteyksiä, vähentämällä kunnallisten virastojen lukumäärää ja poistamalla verotuksen muutoksenhakujärjestelmän pullonkaulat.

g) Portugalin on pantava täytäntöön rahoitusjärjestely Madeiran autonomisen alueen kanssa.

h) Portugalin on toteutettava toimenpiteitä, joilla parannetaan valtion omistamien yritysten tehokkuutta ja kestävyyttä keskus-, alue- ja paikallishallinnon tasolla. Portugalin on tarkasteltava mahdollisuuksia hallita valtion omistamien yritysten – Portugalin tasavallan omaisuudenhoitoyhtiö Parpública mukaan luettuna – raskasta velkataakkaa ja varmistettava markkinaehtoisen rahoituksen paremmat saamisedellytykset. Portugalin on pyrittävä saavuttamaan alakohtainen operationaalinen tasapaino viimeistään vuoden 2012 lopussa.

i) Portugalin on jatkettava yksityistämisohjelman toteuttamista. Caixa Geral Depósitos -pankin vakuutustoimintojen (Caixa Seguros) suoraan tapahtuva myynti on jo käynnissä.

j) Portugalin hallituksen on esitettävä Portugalin parlamentille lainsäädäntöluonnos, jolla irtisanomiskorvaukset yhdenmukaistetaan unionin keskiarvon mukaiseksi 8–12 päiväksi kultakin työssäolovuodelta ja jolla perustetaan rahasto irtisanomiskorvauksia varten.

▼**M6**

k) Makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi Portugalin on edistettävä työpaikkojen luomista tukevaa ja yritysten kilpailukykyä parantavaa palkkakehitystä. Vähimmäispalkkoja voidaan korottaa ohjelmakauden aikana vain, jos se voidaan perustella talouden ja työmarkkinoiden kehityksellä. Nykyisten palkkaneuvottelujärjestelmien puutteiden korjaamiseksi on toteutettava toimenpiteitä, joihin sisältyy lainsäädäntö työehtosopimusten laajentamiseen sovellettavien perusteiden ja menettelyjen määrittämiseksi uudelleen ja yrityskohtaisten sopimusten helpottamiseksi. Sitä ennen työehtosopimuksia ei saa laajentaa.

l) Portugalin on tehostettava aktiivisia työmarkkinapolitiikkoja entisestään julkisten työvoimapalvelujen toiminnan parantamiseksi asiaa koskevan arvioinnin tulosten ja toimintasuunnitelman perusteella.

m) Portugalin on pantava täytäntöön toimintasuunnitelmissa vahvistetut toimenpiteet, joilla parannetaan keskiasteen ja ammatillisen koulutuksen laatua.

n) Tuomioistuinjärjestelmän toimintaa on parannettava toteuttamalla tuomioistuinjärjestelmän uudistamista koskevassa suunnitelmassa ehdotetut toimenpiteet ja soveltamalla kohdennettuja toimenpiteitä tuomioistuimiin kertyneen käsittelyruuhkan purkamiseksi asteittain ja vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen edistämiseksi.

o) Portugalin on jatkettava taloutensa avaamista kilpailulle. Portugalin hallituksen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei hallituksen toiminta luo esteitä pääoman vapaan liikkuvuuden tielle ja erityisesti huolehdittava, ettei Portugalin valtio tai mikään julkinen elin tee osakkeenomistajan ominaisuudessa sopimuksia, jotka voivat estää pääomien vapaata liikkuvuutta tai vaikuttaa yritysten liikkeenjohdolliseen määräysvaltaan. Asiantuntijapalvelujen toimintaa on edistettävä parantamalla ammatillisen pätevyyden tunnustamista koskevia puitteita ja poistamalla säänneltyjä ammatteja koskevat tarpeettomat rajoitukset. Rakennus- ja kiinteistöalalla Portugalin on kevennettävä rajat ylittävien palvelujen tarjoajiin sovellettavia vaatimuksia ja tarkasteltava uudelleen palvelun tarjoajien sijoittautumisen tiellä olevia esteitä.

p) Kilpailu- ja sääntelykehystä on parannettava. Portugalin on vahvistettava tärkeimpien kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuutta, itsenäisyyttä ja hallintotapaa, pantava täytäntöön kilpailulaki kilpailusääntöjen täytäntöönpanon nopeuttamiseksi ja tehostamiseksi, seurattava uusien oikeustapausten vireilletuloa ja raportoitava kilpailu-, sääntely- ja valvontakysymyksiä käsittelevien erityistuomioistuinten toiminnasta.

▼M6

q) Energia-alalla Portugalin on toteutettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan pääsyä Iberian niemimaan kaasumarkkinoille ja edistetään niiden syntyä, ja toteutettava lisätoimia saattaakseen EU:n kolmannen energia-alan lainsäädäntöpaketin kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Kansallisen sääntelyviranomaisen riippumattomuuden, itsenäisyyden ja valtuuksien varmistamiseksi EU:n kolmannessa energia-alan lainsäädäntöpaketissa säädetyllä tavalla Portugalin on hyväksyttävä sääntelyviranomaisia koskevat uudet säännöt viimeistään vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, kuten Euroopan komission, EKP:n ja IMF:n kanssa sovittiin heinäkuussa 2012, ja varmistettava, että ne tulevat voimaan ennen vuoden 2012 loppua hyvissä ajoin sähkö- ja kaasumarkkinoiden vapauttamisen kannalta. Portugalin on toteutettava toimenpiteitä tarkastellakseen uudelleen sähköntuotannon tuki- ja korvausjärjestelmiä. Portugalin on toteutettava toimenpiteitä liiallisten voittomarginaalien alentamiseksi ja liian alhaisista tariffeista aiheutuneen velan poistamiseksi viimeistään vuonna 2020 keskittymällä sähköntuotantotakuuta koskeviin korvausjärjestelmiin, erityisjärjestelmään (uusiutuvat energianlähteet, lukuun ottamatta niitä, joiden käyttöluvat myönnetään tarjouspyyntöjen perusteella, sekä sähkön ja lämmön yhteistuotanto) ja tavanomaiseen järjestelmään (”CMEC” ja ”CAE”).

r) Muilla verkkotoimialoilla, erityisesti liikenteen, televiestinnän ja postipalvelujen alalla, Portugalin on toteutettava lisätoimenpiteitä kilpailun ja joustavuuden edistämiseksi.

s) Portugalin on toteutettava monenlaisia toimenpiteitä aluesuunnitteluun, teollisuuteen, kauppaan ja matkailuun liittyvien lupajärjestelmien tehostamiseksi. Lisäksi Portugalin hallituksen on analysoitava suunniteltuja investointihankkeita koskevat lupahakemukset ja käsiteltävä ne pikaisesti, jos niiden käsittely tai niitä koskevan päätöksen tekeminen on kestänyt jo yli 12 kuukautta.

t) Portugalin on laadittava toimintasuunnitelma, johon sisältyy toimenpiteitä, joilla helpotetaan yritysten, varsinkin pk-yritysten, rahoituksen saantia ja pääsyä vientimarkkinoille.

▼M9

7. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2013 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

a) Julkisen talouden alijäämä ei saa vuonna 2013 olla suurempi kuin 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tätä alijäämää laskettaessa ei oteta huomioon hallituksen laatimaan rahoitusalan strategiaan sisältyvien pankkitukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Vuoden 2013 talousarvioon ja lisätalousarvioon sisältyvien vakauttamistoimenpiteiden toteuttamista on jatkettava tinkimättömästi vuoden loppuun saakka. Lisäksi hallituksen on tarvittaessa toteutettava uusia korjaavia toimenpiteitä talousarvion toteuttamisessa mahdollisesti ilmenevien puutteiden kompensoimiseksi.

b) Portugalin on jatkettava yksityistämisohjelmansa toteuttamista.

c) Portugalin on vietävä päätökseen yhteisten palvelujen käyttöä julkishallinnossa koskevan strategian täytäntöönpano.

d) Portugalin on jatkettava sairaalaverkon uudelleenjärjestelyä ja tehostamista edistämällä sairaalapalvelujen erikoistumista, keskittämistä ja supistamista sekä sairaaloiden yhteistä hallintoa ja yhteistoimintaa; on myös varmistettava, että sairaalaverkon uudelleenjärjestelyn monivuotinen toimintaohjelma pannaan täytäntöön.

▼M9

e) Portugalin on arvioitava kattavasti asuntomarkkinoiden toimintaa sen jälkeen, kun valmistellut muutokset uuteen kaupunkikiinteistöjen vuokrausta koskevaan lakiin 6/2006 sekä asetukseen, jolla kunnostamista koskevaa hallinnollista menettelyä yksinkertaistetaan, on hyväksytty.

f) Portugalin on kehitettävä valtakunnallinen maarekisterijärjestelmä, jotta kaupunkisuunnittelusta koituvat hyödyt ja kustannukset saadaan jaettua tasapuolisemmin.

g) Portugalin on perustuslakituomioistuimen 26 päivänä syyskuuta 2013 antamaa tuomiota kunnioittaen laadittava ja toteutettava sellaisia korvaavia työmarkkinauudistuksia, jotka ovat vaikutuksiltaan samankaltaisia kuin ne uudistukset, jotka todetiin kyseisessä tuomiossa perustuslain vastaisiksi.

h) Makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi Portugalin on edistettävä työpaikkojen luomista tukevaa ja yritysten kilpailukykyä parantavaa palkkakehitystä. Vähimmäispalkkoja voidaan korottaa ohjelmakauden aikana vain, jos se voidaan perustella talouden ja työmarkkinoiden kehityksellä.

i) Portugalin on entisestään tehostettava aktiivisia työmarkkinapoliittisia toimia julkisten työvoimapalvelujen toiminnan parantamiseksi asiaa koskevan arvioinnin tulosten ja toimintasuunnitelman perusteella.

j) Portugalin on jatkettava sen toimintasuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa keskiasteen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen laadun parantamiseksi. Hallituksen on varsinkin esitettävä suunnitelmia koulujen rahoitusmallin tuloksellisuuden parantamiseksi sekä perustettava ammattimaisesti toimivat erityisopetusta tarjoavat koulut.

k) Portugalin on hyväksyttävä loput Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY ([1]) täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämät alakohtaiset muutokset.

l) Hallituksen on esitettävä Portugalin parlamentille ammatillisten etujärjestöjen muutetut säännöt.

m) Portugalin on hyväksyttävä vastaavat kansallisten sääntelyviranomaisten ohjesääntöjen muutokset.

n) Portugalin on julkaistava neljännesvuosittain kertomuksia perintäasteesta, yritysten maksukyvyttömyystapausten kestosta ja kustannuksista, verotapausten kestosta ja kustannuksista sekä täytäntöönpanotuomioistuinkäsittelyjen selvitysasteesta.

o) Portugalin on parannettava liiketoimintaympäristöä toteuttamalla kesken olevat uudistukset, joilla vähennetään hallinnollista taakkaa (direktiivissä 2006/123/EY säädetyt täysin toimintakykyiset keskitetyt asiointipisteet ja lupamenettelyjen poistamiseen tähtäävät hankkeet), ja yksinkertaistamalla entisestään olemassa olevia lupamenettelyjä, sääntelyä ja muuta hallinnollista taakkaa, jotka muodostavat huomattavan esteen taloudellisen toiminnan kehittämiselle.

p) Portugalin on saatettava päätökseen satamien hallintojärjestelmän uudistus, johon kuuluu myös satamatoimintaan liittyvien toimilupien tarkistus.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

▼M9

q) Portugalin on toteuttava toimenpiteet, joilla parannetaan posti- ja televiestintäalojen toimintaa.

r) Portugalin on toteuttava toimenpiteet, joilla parannetaan liikennejärjestelmän toimintaa.

s) Portugalin on toteutettava toimenpiteet, joilla poistetaan liian alhaisista energiatariffeista aiheutunut velka.

t) Portugalin on varmistettava, että julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien uusia oikeudellisia ja institutionaalisia järjestelyjä sovelletaan ja että julkisen ja yksityisen sektorin tieliikennesopimusten uudelleenneuvotteluja jatketaan hallituksen esittämän strategisen suunnitelman ja tarkistetun sääntelykehyksen mukaisesti, jotta julkinen talous voisi vahvistua huomattavasti erityisesti vuonna 2013.

u) Portugalin on jatkossakin keskityttävä toimiin, joilla torjutaan veropetoksia ja veronkiertoa ja vahvistetaan säännösten noudattamista veronmaksajien keskuudessa.

▼M11

8. Portugalin on toteutettava seuraavat toimenpiteet vuoden 2014 aikana yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti:

a) Julkisen talouden alijäämä ei saa vuonna 2014 olla suurempi kuin 4 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja uusien maksurästien kerääntyminen on pysäytettävä. Tätä alijäämätavoitetta laskettaessa huomioon ei oteta hallituksen laatimaan rahoitusalan strategiaan sisältyvien pankkien tukitoimenpiteiden mahdollisia julkisen talouden kustannuksia. Tavoitteen saavuttamiseksi Portugalin on vakautettava julkista taloutta 2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoden 2014 talousarviolaissa ja muussa tähän tähtäävässä lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla.

b) Menopuolen mahdollisten lipsumisten valvomiseksi hallituksen on seurattava tarkasti ministeriöiden menokattojen noudattamista ministerineuvostolle kuukausittain laadittavien kertomusten avulla.

c) Portugalin on määriteltävä ja toteutettava pikaisesti perhe-eläkkeen saamista koskeviin vaatimuksiin suunnitellut muutokset sekä laadittava maaliskuun loppuun mennessä puitelaki, jolla säännellään sähköisiä rahapelejä koskevien toimilupien myynnin edellytykset. Lisäksi Portugalin on ryhdyttävä päättäväisesti toteuttamaan sovittua tiettyjen satamatoimilupien myyntiä.

d) Yhtiöverotuksen kattava uudistus on pantava täytäntöön nykyisen kokonaisrahoituksen puitteissa julkisen talouden vakauttamistavoitteiden noudattamiseksi.

e) Standstill-lauseke, joka koskee veromenoja keskus-, alue- ja paikallistasolla, on säilytettävä. Erityyppisiä veroja koskevan vilpin ja veropetosten torjuntaa on tehostettava entisestään esimerkiksi sähköisen laskutuksen järjestelmän valvonnan avulla. Kahdenteentoista tarkasteluun mennessä on toteutettava asuntomarkkinoiden harmaata taloutta koskeva tutkimus, jonka avulla pyritään löytämään keinoja verovilpin vähentämiseen vuokramarkkinoilla.

▼**M11**

f) Jos haitalliset oikeudelliset tai muunlaiset talousarvion toteutuksen riskit realisoituvat, Portugalin on toteutettava korkealaatuisia korvaavia toimenpiteitä asetetun alijäämätavoitteen saavuttamiseksi.

g) Hallituksen on eriteltävä tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan saavuttaa vuonna 2015 tavoitteena oleva julkisen talouden alijäämä eli enintään 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Yksityiskohtaiset suunnitelmat on otettava huomioon vuoden 2014 finanssipolitiikan strategiaa koskevassa asiakirjassa, joka on julkaistava huhtikuun 2014 loppuun mennessä ja jossa on myös täsmennettävä yksityiskohtaiset menokatot sektoriministeriöittäin. Unionin rahoituskehyksen vaatimusten noudattamiseksi kyseisessä asiakirjassa on annettava yksityiskohtaisia tietoja myös keskipitkän aikavälin talousarviosuunnitelmista.

h) Julkisen talouden vakauttamisstrategiaa vuonna 2015 on tuettava muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

i) hallituksen on laadittava vuonna 2014 ja otettava käyttöön vuonna 2015 yhteinen palkkataulukko, jolla tähdätään palkkapolitiikan järkeistämiseen ja johdonmukaisuuteen kaikilla julkisen sektorin ura-alueilla;

ii) yhteinen palkanlisätaulukko on määrä toteuttaa vuonna 2014, ja sen vaikutukset julkiseen talouteen ovat täysimääräiset vuonna 2015;

iii) on toteutettava uusia kattavia toimenpiteitä osana käynnissä olevaa eläkeuudistusta, jolla pyritään parantamaan eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyyttä. Hiljattain nimitetty eläkeuudistuskomitea päättää uudistuksen yksityiskohdista. Uudistuksen on tarkoitus sisältää lyhyen aikavälin toimenpiteitä, joilla parannetaan eläke-etuuksien yhteyttä väestörakennetta koskeviin ja taloudellisiin kriteereihin. Samalla noudatetaan progressiivisuuden periaatetta perustuslakituomioistuimen äskettäisen tuomion mukaan, jolla pienennetään julkisen sektorin työntekijöihin sovellettavan eläkejärjestelmän (CGA) ja yleisen eläkejärjestelmän välisiä eroja. Uudistuksen yksityiskohdat on esitettävä kahdenteentoista tarkasteluun mennessä, ja parlamentille on toimitettava asiaa koskeva lainsäädäntöesitys vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Lisäksi on täsmennettävä uusia toimenpiteitä eläkejärjestelmän kestävyyden varmistamiseksi. Portugalin hallituksen on myös varmistettava, että äskettäistä eläkeiän korotusta sovelletaan käytännössä myös CGA-järjestelmän eläkeläisiin vuoden 2014 aikana; ja

iv) muita toimenpiteitä tavoitteen, joka on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, saavuttamiseksi on määriteltävä ennen huhtikuun puoliväliä.

i) Keskipitkän aikavälin finanssipoliittisen strategian on perustuttava lisäuudistuksiin, jotka on esitetty muun muassa valtion uudistamista koskevassa ehdotuksessa. Näillä uudistuksilla on pyrittävä tehostamaan julkisen sektorin toimintaa ja parantamaan sen tarjoamien palvelujen laatua. Niiden etenemistä tarkastellaan kahdennessatoista tarkastelussa työmarkkinaosapuolten ensimmäisestä lausuntokierroksesta saatujen tulosten perusteella.

▼**M11**

j) Portugalin on julkaistava keskus-, alue- ja paikallisviranomaisten veromenoja koskeva kertomus osana vuoden 2014 talousarviota.

k) Portugalin on perustettava valtiovarainministeriöön tilinpitoyksikkö, jotta julkisen sektorin tilinpito- ja raportointikehystä saadaan parannettua kesäkuun 2014 loppuun mennessä. Tämän yksikön tehtäviin kuuluu tulojen, menojen, varojen ja velkojen asianmukainen kirjanpito valtion pankkitilien, velan sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien osalta.

l) Sitoumusten valvontaa koskeva laki on pantava täysimääräisesti täytäntöön kaikissa julkisyhteisöissä uusien maksurästien syntymisen estämiseksi.

m) Portugalin on toteutettava lisätoimenpiteitä vahvistaakseen entisestään julkisen varainhoidon järjestelmäänsä. Portugalin on tarkistettava julkisen talouden kehystä koskevaa lakiaan, jotta asiaa koskeva unionin lainsäädäntö saatetaan täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi Portugalin on toteutettava julkisen talouden kehystä koskevan lain kattavampi tarkistus, jotta vähennetään talousarvion pirstaloitumista rajoittamalla talousarvioyksiköiden määrää ja tarkistamalla omien tulojen luokittelua, yksinkertaistetaan talousarvion määrärahojen rakennetta, lujitetaan vastuuvelvollisuutta ja ankkuroidaan julkinen talous entistä tukevammin keskipitkän aikavälin budjettikehitykseen. Uuden lain pääkohdat ja rakenne on valmisteltava huhtikuun 2014 loppuun mennessä. Portugalin on varmistettava, että toimenpiteitä uuden budjettikehyksen täytäntöönpanemiseksi keskushallinnon tasolla sovelletaan myös alue- ja paikallistasolla.

n) Portugalin on pantava täysimääräisesti täytäntöön julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskeva uusi oikeudellinen ja institutionaalinen kehys. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien uudelleenneuvotteluja on jatkettava useilla aloilla niiden talousarviovaikutusten hillitsemiseksi. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien vuotuisen raportoinnin on tarjottava laaja-alainen arviointi julkisen talouden riskeistä, jotka johtuvat julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksista ja toimiluvista, riittävän ajoissa talousarvion edellyttämää julkisen talouden riskien arviointia varten. Valtion omistamia yrityksiä koskevan puitelain ja valtiovarainministeriön osakasaseman vahvistumisen myötä valtion omistamia yrityksiä valvovan teknisen yksikön henkilöstöä on lisättävä. Hallituksen on jatkettava valtion omistamia yrityksiä koskevan kattavan uudistusohjelmansa toteuttamista kestävän toiminnallisen tasapainon ylläpitämiseksi ja lujittamiseksi. Hallituksen on myös jatkettava jo käynnistettyjä yksityistämistoimia.

o) Portugalin on jatkettava uudistusohjelman toteuttamista kansainvälisten parhaiden käytänteiden mukaisesti tulojen hallinnoinnin nykyaikaistamiseksi ja tehostamiseksi. Portugalin on esitettävä maaliskuuhun 2014 mennessä luettelo, joka kattaa 50 prosenttia niistä paikallisista verotoimistoista, jotka on suljettava toukokuuhun 2014 mennessä. Verohallinnon tilintarkastajien määrää on lisättävä ainakin 30 prosentilla suhteessa koko henkilöstöön kahdenteentoista tarkasteluun mennessä. Verohallinnon yhteyteen on perustettava uusi veronmaksajia palveleva yksikkö, johon kootaan eri palveluita

▼M11

tarjoavia yksiköitä. Riskinhallintayksikön on oltava täysin toimintakykyinen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Se keskittyy aluksi kohdennettuihin hankkeisiin, joilla parannetaan sääntöjen noudattamista itsenäisten ammatinharjoittajien ja varakkaiden henkilöiden keskuudessa. Verosäännösten noudattamista on seurattava jatkuvasti. Rahanpesun torjuntaa koskevaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä on lujitettava, jotta voidaan puuttua tehokkaammin rahanpesuun ja sen esirikoksiin, joita ovat esimerkiksi verorikokset.

p) Portugalin on toimitettava kertomus, jonka tarkoituksena on

i) kartoittaa päällekkäisyyksiä keskus- ja paikallishallinnon palveluissa ja toimivaltuuksissa sekä muita tehokkuutta vähentäviä tekijöitä hallintotasojen välillä; ja

ii) uudistaa ministeriöiden hajautettujen yksiköiden verkoston organisointia pääasiassa ”Lojas do Cidadão” (hallinnon ja yleishyödyllisten palvelujen yhteispalvelupiste) -verkoston ja muiden sellaisten ratkaisujen avulla, joilla voidaan tehostaa maantieteellistä jakautumista ja lisätä yhteisten palvelujen ja sähköisen hallinnon käyttöä.

q) Portugalin on jatkettava julkishallinnon yhteisten palvelujen strategian toteuttamista erityisesti henkilöstöhallinnon ja tieto- ja viestintätekniikan osalta.

r) Portugalin on jatkettava julkisen sektorin henkilöstöhallinnon uudistusten täytäntöönpanoa. Palkanlisiä koskevaan selvitykseen ja raporttiin perustuva, yhteistä palkanlisätaulukkoa koskeva lainsäädäntöesitys on laadittava kahdenteentoista tarkasteluun mennessä, jotta se voidaan pannan täytäntöön kesäkuuhun 2014 mennessä. Uusi yleinen julkishallinnon työlaki, jolla yksinkertaistetaan ja muokataan julkisen sektorin työsuhteita koskevia nykyisiä sääntöjä yksityisen sektorin työlain rakenteen mukaisesti, on hyväksyttävä parlamentissa maaliskuuhun 2014 mennessä.

s) Portugalin on varmistettava terveydenhuoltojärjestelmän tehokkuus ja tuloksellisuus jatkamalla palveluiden järkevää käyttöä ja menojen valvontaa, joihin sisältyvät myös farmaseuttisiin tuotteisiin ja sairaalahoitoon kohdistuvat julkiset menot, ja poistamalla maksurästejä.

t) Portugalin on jatkettava meneillään olevaa sairaalaverkon uudelleenjärjestelyä ja tehostamista edistämällä sairaalapalvelujen erikoistumista, keskittämistä ja uudelleensijoittamista; sen on myös varmistettava, että sairaalaverkon uudelleenjärjestelyn monivuotinen toimintaohjelma pannaan täytäntöön.

u) Portugalin on toteuttava toimenpiteitä työmarkkinoiden voimakkaan segmentoitumisen vähentämiseksi.

▼**M11**

v) Portugalin on edistettävä työpaikkojen luomista tukevaa ja yritysten kilpailukykyä parantavaa palkkakehitystä makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi. Vähimmäispalkkoja voidaan korottaa ohjelmakauden aikana vain, jos se voidaan perustella talouden ja työmarkkinoiden kehityksellä.

w) Portugalin on varmistettava edelleen aktiivisten työmarkkinapoliittisten toimien teho julkisten työvoimapalvelujen toiminnan parantamiseksi asiaa koskevan arvioinnin tulosten ja toimintasuunnitelman perusteella.

x) Portugalin on pantava edelleen täytäntöön toimintasuunnitelmissa vahvistettuja toimenpiteitä, joilla parannetaan keskiasteen ja ammatillisen koulutuksen laatua ja lisätään yritysten osallistumista yleissivistävään ja ammatilliseen koulutusjärjestelmään.

y) Portugalin on toteutettava suunnitelma riippumattoman kaasun- ja sähköntoimituksen logistiikkayhtiön perustamiseksi.

z) Portugalin on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet liian alhaisista energiatariffeista aiheutuneen velan poistamiseksi ja kansallisen sähköjärjestelmän kestävyyden varmistamiseksi.

aa) Portugalin on vahvistettava toimenpiteet, joilla parannetaan liikennejärjestelmän toimintaa. Liikenteen strateginen suunnitelma kaudeksi 2011–2015, myös pitkän aikavälin hankkeet tehokkuuden ja kestävyyden varmistamiseksi, on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön.

bb) Portugalin on jatkettava EU:n rautatiepaketin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

cc) Portugalin on jatkettava satamien hallinnointijärjestelmän, sen taloudellisen sääntelyn ja toiminnan kehittämistä.

dd) Portugalin on jatkettava markkinoille pääsyn esteiden poistamista ja nykyisten toimiluvan saamisedellytysten helpottamista sekä vähennettävä hallinnollista rasitetta palvelualalla.

ee) Portugalin on saatettava päätökseen rakentamista koskevien lakien ja muiden direktiivin 2006/123/EY täysimääräisen täytäntöönpanon edellyttämien alakohtaisten muutosten hyväksyminen, ja toimitettava ne tarvittaessa parlamentille.

ff) Hallituksen on esitettävä parlamentille ammatillisten etujärjestöjen muutetut säännöt.

▼M11

gg) Portugalin on parannettava liiketoimintaympäristöä toteuttamalla kesken olevat uudistukset, joilla vähennetään hallinnollista rasitetta, erityisesti tekemällä keskitetystä asiointipisteestä täysin toimintakykyinen, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus direktiivin 2006/123/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY ([1]) kanssa, ja yksinkertaistamalla entisestään olemassa olevia lupamenettelyjä, sääntelyä ja muita hallinnollisia rasitteita, jotka muodostavat huomattavan esteen taloudellisen toiminnan kehittämiselle.

hh) Portugalin on arvioitava kattavasti asuntomarkkinoiden toimintaa sen jälkeen, kun valmistellut muutokset uuteen kaupunkikiinteistöjen vuokrausta koskevaan lakiin 6/2006 sekä asetukseen, jolla kunnostamista koskevaa hallinnollista menettelyä yksinkertaistetaan, on hyväksytty.

ii) Hallituksen on hyväksyttävä kansallisia sääntelyviranomaisia koskevien ohjesääntöjen vastaavat muutokset ja varmistettava kilpailuviranomaisen rahoitusmallin tehokas toiminta.

jj) Portugalin on arvioitava arvonlisäveron vapaaehtoisen kassakirjanpitojärjestelmän vaikutukset.

kk) Portugalin on toteutettava edelleen kattavaa ohjelmaa liiallisten lupamenettelyjen, sääntelyn ja muiden taloutta koskevien hallinnollisten rasitteiden poistamiseksi.

9. Jotta luottamus rahoitussektoriin voitaisiin palauttaa, Portugalin on pyrittävä säilyttämään pankkisektorin riittävä pääomapohja ja huolehdittava asianmukaisesta velkavivun purkamisesta yhteisymmärryspöytäkirjassa asetettujen määräaikojen mukaisesti. Tältä osin Portugalin on rahoitusvakauden säilyttämiseksi pantava täytäntöön Portugalin pankkisektoria koskeva strategia, josta on sovittu komission, EKP:n ja IMF:n kanssa. Erityisesti Portugalin on

a) varmistettava, että pankkien pääomapuskurit ovat riittäviä ja pankit noudattavat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2013/36/EU ([2]) sisältyviä uusia vakavaraisuussääntöjä;

b) kehotettava pankkejaan lujittamaan vakuuspuskurejaan kestävältä pohjalta;

c) sitouduttava jatkossakin tarjoamaan pankkijärjestelmälle tarvittaessa lisätukea ja kannustettava pankkeja etsimään yksityissektoriratkaisuja, vaikka pankkien vakavaraisuutta koskevasta tukijärjestelystä onkin unionin valtiontukisääntöjen mukaisesti (mutta vain, jos tiukat ehdot täyttyvät) saatavilla varoja elinkelpoisten pankkien tukemiseen;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

▼**M11**

d) varmistettava tasapainoinen ja sujuva velkavivun purkaminen pankkisektorilla, mikä on keskeisen tärkeää, jotta voidaan poistaa rahoituksen epätasapainotilat pysyvästi ja pienentää keskipitkällä aikavälillä riippuvuutta eurojärjestelmästä saatavasta rahoituksesta. Pankkien rahoitus- ja pääomasuunnitelmia on tarkasteltava uudelleen neljännesvuosittain;

e) jatkettava Portugalin keskuspankin (Banco de Portugal) valvontajärjestelyn lujittamista, optimoitava sen valvontaprosessit ja kehitettävä ja pantava täytäntöön uusia valvontamenettelyjä ja -välineitä. Portugalin keskuspankki tarkistaa järjestämättömiä lainoja koskevat standardit niiden yhdenmukaistamiseksi Euroopan pankkiviranomaisen teknisiin standardeihin liittyvien asiaa koskevien kriteerien kanssa unionin tasolla asetetussa aikataulussa;

f) seurattava edelleen neljännesvuosittain pankkien mahdollisia pääomatarpeita ja tulevaisuudennäkymiä stressioloissa muun muassa sisällyttämällä uusi ylhäältä alas suuntautuva stressitestauksen kehys laadunvarmistusprosessiin, mikä mahdollistaa tuloksiin vaikuttavien keskeisten tekijöiden arvioinnin;

g) seurattava edelleen tarkasti, että julkista pääomatukea saaneiden pankkien uudelleenjärjestelysuunnitelmissa vahvistetut toimenpiteet toteutetaan;

h) varmistettava, että kaikkien kolmen valtion omistaman erillisyhtiön tytäryhtiöt ja omaisuuserät luovutetaan, myös kahden valitun palveluntarjoajan välityksellä;

i) analysoitava pankkien elvytyssuunnitelmia ja annettava pankkijärjestelmälle elvytyssuunnitelmia koskevia suuntaviivoja asiaa koskevien Euroopan pankkiviranomaisen teknisten standardien ja asiaa koskevan luottolaitosten elvytystä ja kriisinratkaisua koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti sekä laadittava kriisinratkaisusuunnitelmia pankkien toimittamien raporttien perusteella;

j) laadittava neljännesvuosittain kertomuksia uusien uudelleenjärjestelyvälineiden toteutuksesta; seurattava edelleen niiden järjestelyjen täytäntöönpanoa, joiden myötä rahoituslaitokset voivat toteuttaa kotitalouksien luottojen uudelleenjärjestelyjä tuomioistuinten ulkopuolella, sekä helpotettava yritysten velkojen uudelleenjärjestelypuitteiden soveltamista; laadittava Portugalin keskuspankkia kuullen strateginen suunnitelma, jolla puututaan yritysten suureen velkataakkaan ja tuetaan pääoman uudelleenkohdentamista talouden tuottaville aloille samalla kun edistetään rahoitusvakautta;

k) seurattava edelleen yritysten ja kotitalouksien korkeaa velkaantumisastetta neljännesvuosittaisten kertomusten avulla ja velkojen uusien uudelleenjärjestelypuitteiden täytäntöönpanoa niiden mahdollisimman tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi;

l) kehitettävä ja toteutettava yrityssektorin rahoitusvaihtoehtojen monipuolistamista edistävien jo tehtyjen ehdotusten perusteella ratkaisuja, jotka tarjoavat yrityssektorin rahoituksenhankintaan vaihtoehtoja perinteisille pankkilainoille toteuttamalla monenlaisia toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan yritysten pääsyä pääomamarkkinoille;

▼M11

m) arvioitava edelleen valtion takaamissa luottoinstrumenteissa tapahtuvan kehityksen vaikutuksia todelliseen korkotasoon; oltava valmis soveltamaan tarvittaessa vaihtoehtoista politiikkaa, jotta varmistetaan, että valtion takaamat lainat hinnoitellaan kilpailukykyisesti ja läpinäkyvästi loppukäyttäjiä hyödyttävällä tavalla; raportoitava säännöllisesti edistymisestä;

n) perustettava kehitysrahoituslaitos, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa ja keskittää ohjelmakaudella 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tukemien rahoitusvälineiden toteuttamista. Kehitysrahoituslaitos ei saa ottaa vastaan talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja yleisöltä. Se ei saa osallistua suoraan antolainaustoimintaan eikä sijoittaa valtion velkaan tai myöntää lainoja valtiolle. Kehitysrahoituslaitoksen liiketoimintamallin ja ohjesääntöjen luonnokset suunnitellaan siten, ettei julkiseen talouteen kohdistu lisää rasitteita tai riskejä.

▼M6

10. Komissio antaa julkisen talouden, rahoitusmarkkinoiden ja rakenteiden uudistusta koskevaa jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa sen varmistamiseksi, että ohjelman ehdot täytetään asianmukaisesti ja epätasapaino korjataan kestävästi. Komissio tarkastelee Portugalille annettavan tuen tarjoamassa kehyksessä yhdessä IMF:n ja EKP:n kanssa säännöllisesti toimenpiteiden tehokkuutta sekä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja suosittaa tarpeellisia korjaavia toimia, jotta voidaan edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, turvata julkisen talouden tarvittava vakauttaminen sekä minimoida haitalliset yhteiskunnalliset vaikutukset, joista erityisesti Portugalin yhteiskunnan kaikkein heikoimmassa asemassa olevat voivat kärsiä.

▼B

4 artikla

Portugalin on avattava Portugalin keskuspankissa erityinen tili unionin rahoitustuen hoitamiseksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

6 artikla

Päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.